

Zitting 2003-2004

18 december 2003

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Ontwerp van decreet

- Activeren van risicokapitaal
 - Algemene bespreking
(Sprekers : de heren Guy Sols, verslaggever, Eddy Schuermans, Marc van den Abeelen, André-Emiel Bogaert, Eric Van Rompuy en Mathieu Boutsen en minister Patricia Ceysens) **3**
 - Artikelsgewijze bespreking **11**

Voorstel van resolutie

- Infrastructuurbeleid voor het Vlaamse onderwijs
 - Bespreking
(Sprekers : de heren Jos De Meyer, verslaggever, Luc Martens, Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, Dirk De Cock, Frans Ramon, Robert Voorhamme, Julien Librecht en Kris Van Dijck) **11**

Verzoekschrift

- Hervorming van het onderwijs voor sociale promotie
(Spreker : de heer Gilbert Vanleenhove, verslaggever) **14**

Regeling van de werkzaamheden **14**

Berichten van verhindering **14**

MORGENVERGADERING VAN DONDERDAG 18 DECEMBER 2003

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 10.13 uur.*

ONTWERP VAN DECREET

Activeren van risicokapitaal

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het activeren van risicokapitaal in Vlaanderen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Guy Sols, verslaggever : ARKimedes is een systeem dat op structurele wijze risicokapitaal wil activeren ten behoeve van Vlaamse starters en KMO's. De regeling biedt aan professionele risicokapitaalverschaffers de mogelijkheid om bovenop elke euro eigen middelen die ze investeren in een Vlaamse starter of KMO, een bijkomende euro te investeren vanuit een ARKimedesfonds. De doelstelling van het fonds is ARK-investeringen te bevorderen.

ARKimedes Management NV richt één of meer ARKimedesfondsen op. ARKimedesfondsen plaatsen aandelen of rechten van deelneming bij het publiek of bij andere investeerders. Ze kunnen tevens bij diverse partijen leningen aangaan of schuldinstrumenten plaatsen. De middelen van de fondsen worden gebruikt voor het nemen van kapitaalparticipaties in en het verstrekken van hefboomleningen aan ARK-Investeringsvennootschappen (ARKIV's).

Rekening houdend met de vastgestelde equity gap, het tekort aan risicokapitaal, in Vlaanderen, wordt er momenteel gedacht aan de oprichting van twee fondsen bij de lancering van de nieuwe regeling.

Het ARKimedesI-fonds zal aandelen uitgeven bij publiek. De middelen van dit fonds zouden uitsluitend benut worden voor het nemen van kapitaalparticipaties in ARKIV's. De uitgifteprijs van één aandeel zou 250 euro bedragen. De maximale belastingvermindering die zal worden toegestaan, bedraagt 875 euro, zijnde een vermindering op een pakket van 10 aandelen met een totale waarde van 2.500 euro. Die vermindering zou gelijk gespreid worden over een periode van vier jaar.

Het ARKimedesII-fonds zou gefinancierd worden door bankleningen en die middelen aanwenden voor het toekennen van hefboomleningen aan ARKIV's.

Voorts staat in de ontwerptekst de mogelijkheid een gewestgarantie te verschaffen bij de financiering van de fondsen. Een dergelijke gewestgarantie zal in elk geval noodzakelijk zijn als een fonds vreemd vermogen aantrekt.

Risicokapitaalverschaffers die een beroep willen doen op de middelen van de ARKimedesfondsen, dienen een aanvraag tot erkenning als ARKIV in bij ARKimedes Management NV. Risicokapitaalverschaffers dienen bij hun aanvraag tot erkenning als ARKIV aan te geven of ze een kapitaalparticipatie wensen of trekkingsrechten op hefboomleningen.

De erkenning als kapitaal-ARKIV impliceert de goedkeuring van de kapitaalparticipatie in die ARKIV vanuit een ARKimedesfonds. Een kapitaalparticipatie is slechts mogelijk als de betrokken kapitaal-ARKIV er zich bij de erkenningaanvraag toe verbonden heeft om geen andere investeringen dan ARK-investeringen uit te voeren.

Een ARKimedesfonds investeert pari passu met de andere partij. Dat betekent dat de ARKIV's in

vereffening gesteld worden maximum 10 jaar nadat de kapitaalparticipatie werd aangegaan. Binnen de grenzen van haar niet-gebruikte trekkingsrechten heeft een ARKIV recht op één of meerdere hefboomleningen vanwege een nader te bepalen ARKImedesfonds, voor een bedrag dat gelijk is aan maximaal 50 procent van de vaststaande verbintenissen om ARK-investeringen uit te voeren.

Hefboomleningen hebben een maximumlooptijd van 10 jaar en een interestvoet die een referentievoet plus een beperkte toeslag zal zijn. Een interestvoet kan vast of variabel zijn.

Gedurende twee jaar is er een vrijstelling van interestbetaling en vanaf de tweede verjaardag gebeurt de interestbetaling jaarlijks. De hoofdsom dient slechts terugbetaald te worden op de eindvervaldag. ARKIV's kunnen evenwel beslissen de lening vervroegd terug te betalen, mits zij een wederbeleggingsvergoeding betalen.

Starters en KMO's die op zoek zijn naar risicokapitaal onder de vorm van een ARK-investering, dienen hun businessplan in bij een ARKIV. Die evalueert het dossier en beslist zelf om al dan niet te investeren.

Als aangenomen wordt dat in de eerste vijf jaar na de lancering van het ARKImedessysteem 225 miljoen euro wordt geïnvesteerd in of uitgeleend aan risicokapitaalverschaffers met het oog op ARK-investeringen, zou de ARKImedesregeling de komende 5 jaar moeten leiden tot de extra financiering van 500 tot 1.500 Vlaamse starters en KMO's.

De ARKImedes-regeling betreft de burger bij het versterken van de economie. De particuliere investeerders kunnen aandeelhouder worden van een beleggingsinstelling die tot doel heeft financiële middelen te verschaffen aan fondsen die op hun beurt investeren in Vlaamse starters en KMO's. De deelnemer draagt daarbij een risico : hij weet niet welk rendement het fonds zal leveren. Dat hangt immers af van het rendement van de onderliggende kapitaalparticipaties. Om de deelnemende burger te belonen voor het risico, wordt in het ARK-decreet aan belastingplichtigen van het Vlaams Gewest, die effecten van een ARKImedesfonds bij de uitgifte aankopen, een fiscale stimulus gegeven. Met een uitgifteprijs van slechts 250 euro zouden de aandelen van het ARKImedesI-fonds toegankelijk zijn voor de meeste Vlamingen. Het belastingkrediet zou bovendien voor elke deelnemer in het ARKImedesI-fonds even groot zijn, ongeacht de hoogte van de personenbelasting.

Omdat hij als aandeelhouder een risico draagt, proeft de burger onrechtstreeks mee de smaak van het ondernemerschap. Het risico dat hij neemt, gaat gepaard met een rendementspotentieel dat het rendement van een risicoloze belegging ver overstijgt. Door de spreiding van het belastingkrediet over een periode van 4 jaar, wordt de particuliere investeerder aangemoedigd zijn belegging voor minstens 4 jaar aan te houden. Verkoopt de burger evenwel zijn effect(en) vóór het verstrijken van de 4 jaar, dan verliest hij het niet opgenomen belastingkrediet. Wie kans wil maken op een hoger rendement, moet net als ondernemers geduld kunnen uitoefenen.

Bij de bespreking stelt de heer Boutsen dat het vaak gaat over kleine ondernemingen met een relatief klein startkapitaal. Ze krijgen dan ook maar beperkte bijkomende middelen. Om echt de starters te stimuleren zijn volgens hem andere maatregelen nodig.

De heer Frans De Cock is van mening dat de doelstelling over de extra financiering zeker haalbaar is. De regeling moet, samen met andere maatregelen, bijdragen tot het dichten van de equity gap.

Mevrouw Veerle Declercq verklaart dat haar fractie het ontwerp zal goedkeuren. Ze hoopt dat het kansen zal bieden aan jonge ondernemers.

Volgens de heer Schuermans is het stimuleren van risicokapitaal belangrijk. Hij vraagt zich wel af welke belegger in ruil voor een belastingkrediet een dergelijke belegging zal doen. Zal het krediet dat men gedurende vier jaar geniet wel voldoende zijn in vergelijking met het rendement dat vandaag door risicoloze beleggingen kan worden genereerd ?

De heer Schuermans gaat dieper in op de opmerkingen van het Rekenhof, de SERV en de Raad van State. Dat dit ontwerp van decreet een ontwerp van kaderdecreet is, vormt op zich geen probleem. Hij wil wel dat

de essentiële bepalingen niet in uitvoeringsbesluiten, maar in een decreet worden vastgelegd. Volgens de SERV zou dit ontwerp van decreet moeten passen in een omvattende visie op fiscaliteit. De heer Schuermans is het daarmee eens.

Vervolgens wijst de heer Schuermans op een potentieel probleem, waar ook de Raad van State en het Rekenhof op wijzen. De bijzondere wet van 1989 op de financiering van gemeenschappen en gewesten bepaalt dat belastingen verminderd of vermeerderd dienen te worden zonder vermindering van de progressiviteit van de personenbelasting en met uitsluiting van deloyale fiscale concurrentie. Men zou bij het Arbitragehof kunnen aanklagen dat deze regeling niet beantwoordt aan dit principe. Door een nominaal bedrag als belastingvermindering in te schrijven zijn de gevolgen niet voor iedereen gelijk want het voordeel zal afhangen van het belastbaar inkomen. Dat zal leiden tot rechtsonzekerheid.

Volgens de heer Schuermans zijn het vooral transitionele ondernemingen die naar risicokapitaal zoeken. Deze bedrijven vindt hij niet terug in de definitie van de doelondernemingen. De spreker zegt altijd voorstander te zijn geweest van de Nederlandse tante Agaath lening. De voorgestelde regeling zal de behoeften van kleine en startende ondernemingen niet bevredigen.

Ik merk op dat, ondanks de pertinente vragen van de heer Schuermans, diens fractie blijkbaar weinig kritiek heeft op het ontwerp van decreet. De adviezen van de Raad van State en de SERV moeten volgens mij beschouwd worden als vaststellingen. Omdat we altijd moeten kunnen inspelen op tijdelijke behoeften, is een ontwerp van kaderdecreet aangewezen. Ik ben niet van oordeel dat het gelijkheidsbeginsel met voeten wordt getreden. Gelijken moeten in gelijke omstandigheden gelijk worden behandeld. Als de aftrek verschilt voor twee personen met een identiek inkomen, is er een probleem. Maar als het belastingvoordeel verschilt volgens de belastingschaal, wordt het gelijkheidsbeginsel niet geschonden.

Volgens de heer Schuermans moeten de opmerkingen van het Rekenhof daarover ernstig worden genomen. Hij beschouwt dit als een juridische en niet als een politieke discussie. Ofwel wordt het progressiviteitsprincipe gevolgd ofwel wordt ervan afgeweken. Als we het volgen, mag het effect van een maatregel niet verschillen voor mensen die hetzelfde bedrag kunnen aftrekken.

De heer Jan Laurys merkt op dat de CD&V-opmerkingen zijn ingegeven door een grote bekommernis : dit ontwerp van decreet wil de equity gap wegwerken door voor zaakkapitaal te zorgen voor transitionele bedrijven, die het niet gemakkelijk hebben.

Volgens de heer André-Emiel Bogaert is er een grote behoefte aan risicokapitaal. Hij is van oordeel dat de banksector dit systeem in handen zal krijgen. Deze sector, die vroeger in gebreke is gebleven, krijgt zo een cadeau. Het rendement zal afhangen van de risicopremie die de kredietverschaffers verwachten boven op een risicoloze belegging, wat volgens hem niet bestaat. De commissievoorzitter is van oordeel dat deze goede regeling vlot zal verlopen. Omdat starters vaak kapitaal zoeken om een onmiddellijke behoefte te lenigen, is er vaak geen tijd voor een plan. ARKImedes zal er niet in slagen deze behoeften te bevredigen.

Minister Ceysens antwoordt dat het parlement geen juridisch, maar een politiek debat moet voeren want nieuwe decreten leiden altijd tot verschillende interpretaties. De banken hebben altijd risicokapitaal verstrekt, maar ze gaan daarbij steeds selectief te werk. Iedereen heeft het recht niet te investeren in slechte projecten. Waar het op aankomt, is dat het systeem eerlijk is. De Vlaamse regering zal niet zoals de vroegere nationale sectoren geld stoppen in verlieslatende projecten. Dat er gewerkt wordt met venture capitalists die bereid zijn 50 procent te investeren, moet een garantie zijn.

De voorwaarden zijn vervat in artikel 16, dat ook de Europese definitie van een KMO bevat. De ondernemingen moeten cumulatief aan deze definitie voldoen, behalve waar er meerdere mogelijkheden zijn. De gewestgarantie moet een waarborg zijn voor de kleine beleggers. Toch zullen we moeten afwachten of het systeem aanlokkelijk is voor hen. Als niemand reageert, beschouwt men het risico misschien nog als te hoog.

Er wordt rekening mee gehouden dat het systeem niet zal doorsijpelen tot op het niveau van de kleine ondernemer. Daarom wil de Vlaamse overheid ARKImedes aanvullen met de Vriendenlening.

Volgens de minister betekent gelijkheid dat personen in gelijke omstandigheden niet ongelijk mogen worden behandeld. Ons fiscaal systeem is progressief. Iedereen die een fiscaal voordeel krijgt, wordt gelijk behandeld tenzij progressieve belastingen verboden worden. Wie een fiscaal krediet krijgt, valt in een bepaalde schaal. In dezelfde schaal moet iedereen gelijk worden behandeld. Volgens minister Ceysens is dat juridisch onderzocht, maar ze beseft dat dit altijd aangevochten kan worden bij het Arbitragehof. De Vlaamse overheid moet er zeker van zijn dat ze het dispuut wint.

Volgens de minister mag het gelijkheidsprincipe niet vermengd worden met het progressiviteitsbeginsel. De financieringswet bepaalt dat men voorzichtig moet zijn met de progressiviteit. De Vlaamse overheid kreeg door de Lambermontakkoorden de mogelijkheid een marginale korting op de personenbelasting te geven. Een belastingvoordeel kan worden gegeven afhankelijk van de schaal waarin men zich bevindt. De minister beseft dat de maatregel zich in een grensgebied bevindt, maar is blij dat er een politieke beslissing werd genomen. Het Arbitragehof moet later beslissen of de regeling ingaat tegen het gelijkheidsprincipe. De discussie met het Rekenhof had tot doel het risico in te perken.

De minister zegt dat de budgettaire beheersbaarheid zal afhangen van het feit of men al dan niet zal intekenen. Het belastingkrediet wordt pas een jaar na de aangifte verkregen. Het duurt drie jaar vooraleer de eerste budgettaire sporen zichtbaar zijn, in tegenstelling tot het verlenen van expantiesteun. In verkoop en promotie spelen de banken een grote rol, maar de venture capitalists zullen de uiteindelijke beslissing nemen. Als een bank een product lanceert, voert ze eerst een marktonderzoek uit. Dit ontwerp van decreet biedt deze mogelijkheid ook, waarbij gebruik kan worden gemaakt van verschillende instrumenten. Het niveau van het belastingkrediet kan worden aangepast indien het Vlaams Parlement dit bekrachtigt. Anderzijds is er de kapitaalgarantie, die met 75 procent een ideale partner is van het belastingkrediet. Het resultaat was een gegarandeerd rendement van 1 procent over 13 jaar. Als het fonds succesvol is, kan men een rendement behalen van 12 tot 13 procent.

Inzake de artikelsgewijze bespreking wil ik mijn verslag beperken tot één amendement op artikel 6 van de heren Laurys en Schuermans, dat handelt over de onverenigbaarheden voor de leden van de raad van bestuur van ARKImedes Management NV. Het amendement bepaalt dat deze leden geen bestuurder, directeur, zaakvoerder, gevolmachtigde of aangestelde mogen zijn van een ARKIV of van haar beheerder, en dat zij geen aandelen mogen bezitten van ARKImedesfondsen en ARKIV's. De indieners stellen dat dit kan worden opgenomen in het ontwerp van decreet indien het niet aangewezen is dat personeelsleden van de PMV worden uitgesloten. Het amendement wordt met 5 stemmen tegen 8 niet aangenomen en het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 5 onthoudingen.

Voor de eindstemming verklaart de heer Schuermans schriftelijk dat zijn fractie een reflectienota zal indienen en de lezing van het verslag in de commissie vraagt. Volgens de heer Schuermans blijven er, ondanks de antwoorden van de vertegenwoordiger van PMV, nog veel onduidelijkheden bestaan. Hij stelt dat zijn fractie zich op basis van het verslag zal beraden over het ontwerp van decreet. Hij verklaart daarmee het stemgedrag van de leden van zijn fractie, die zich hebben onthouden. De heer Boutsen zegt dat ook zijn fractie zich zal onthouden bij de stemming.

Het ontwerp van decreet wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

De heer Eddy Schuermans : De verslaggever heeft onze tussenkomsten uitvoerig weergegeven. Wij onthouden ons bij de stemming over dit ontwerp van decreet omdat wij het belangrijk vinden dat eindelijk het activeren van risicokapitaal aan de orde komt. Wij vinden echter dat de wijze waarop dit gebeurt, niet goed is. Het hebben van een decreet is blijkbaar belangrijker dan een juridisch sluitende formulering.

Wij delen de visie van de SERV dat er in het ontwerp geen omvattende visie is terug te vinden en dat dit ontwerp geïsoleerd is. Verschillende essentiële punten worden overgelaten aan de uitvoerende macht. De regelgeving is erg complex en introduceert een te groot instrumentarium. Het was opvallend dat de dialoog in de commissie bijna uitsluitend werd gevoerd tussen de leden van de commissie en een externe deskundige.

Wij hebben een amendement ingediend omdat er gezondigd wordt tegen de progressiviteit. Wij denken dat de eisen van de Raad van State en het Rekenhof enkel worden beantwoord door een andere formulering te hanteren. Men stelt bijvoorbeeld een maximumbedrag voor als een vast bedrag, waarbij alles wat daarboven

komt geen fiscaal voordeel oplevert. Ook onder het maximumbedrag kent men echter een belastingkrediet toe, wat ingaat tegen het principe van de progressiviteit. Wij stellen voor dat de Vlaamse regering een vast bedrag bepaalt.

Ook vragen wij ons af of de ARKimedesregeling interessant is voor beleggers. Ter compensatie van een belastingvoordeel over 4 jaar moet men een verbintenis van 13 jaar aangaan op een moment dat risicoloze beleggingen ook voordeel opleveren. Daarbovenop komt nog de rechtsonzekerheid. Wij hadden het decreet graag rechtszekerheid gegeven op alle terreinen. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Marc van den Abeelen : De heer Schuermans beweert dat de goedkeuring van het ARKimedesdecreet belangrijker is dan er goed over na te denken. Men heeft nochtans lang nagedacht en verscheidene mensen bij het opstellen van het ontwerp van decreet betrokken. Bovendien is de economische nood erg hoog, zodat wij de plicht hebben snel op de situatie in te spelen.

Ik heb kennisgenomen van wat het Rekenhof en de SERV over progressiviteit schrijven en ik heb een zekere sympathie voor het standpunt van de heer Schuermans daarover. Het evaluatiemodel dat het Rekenhof en de SERV gebruiken, is totnogtoe evenwel door geen enkele gewestregering aanvaard. Ik heb vernomen dat dit het voorwerp zal uitmaken van een evaluatie en dat men een nieuwe invulling zal moeten geven aan het anti-progressiviteitssyndroom dat vandaag bestaat. Er zijn verschillende theorieën die men kan hanteren in de interpretatie van de progressiviteit of van het toepassen ervan door de gewestelijke bevoegdheden. De regeringen hebben nooit dat evaluatiemodel van het Rekenhof goedgekeurd. Er zal nu een open debat komen waarin men dat gaat definiëren en dan zal dit ontwerp van decreet daaraan beantwoorden. De rechtszekerheid zal dan wel gegarandeerd zijn.

De ARKimedesregeling is trouwens een onderdeel van een aantal andere voorstellen die begin januari moeten goedgekeurd worden in de commissie, namelijk de regeling over de waarborg en de starterscheques. Ik merk dat de heer Schuermans sympathie heeft voor de tante-Agaathregeling. De ARKimedesregeling regelt eigenlijk verschillende zaken in één klap. Het doet iets aan de equity gap. Het zal de banken aanzetten om de KMO's beter te ondersteunen. Het is ook een uniek project, omdat de verschillende stakeholders allemaal in één systeem samenvloeien. De risicokapitaalverschaffer kan oordelen en zijn gelden beleggen en er iets van meepikken. De fondsen die opgericht worden én de burgers krijgen daarin een fiscaal voordeel.

Het belangrijkste is, en dat is uit een studie van het Steunpunt Ondernemersschap gebleken, dat het hefboomeffect van de ARKimedesregeling 5,7 bedraagt : dat is enorm hoog. De ARKimedesregeling kan een verkleining van de equity gap teweegbrengen zolang er in voldoende grote fondsen geïnvesteerd wordt, die de capaciteit hebben om in een zaai fase te investeren. Probleem is dat als een fonds te klein is, men de adem niet heeft om de koers uit te lopen. In ieder geval worden met ARKimedes het ontbreken van substitutie-initiatieven, de co-investeringsinitiatieven van de banken en de fiscale incentives in één decreet en met één maatregel verholpen. Een kritische kanttekening is dat het afwachten blijft in hoeverre dit initiatief iets aan het ontbreken van zaai financiering in Vlaanderen kan doen. Dat zal afhangen van de wil van het publiek om te investeren in fondsen als het ARKimedesfonds.

De heer Eddy Schuermans : Het zal moeten bewezen worden of het voorliggende stelstel aantrek zal krijgen bij de modale belegger. In die zin is het belangrijk dat er eigenlijk geen discussie kan bestaan over het systeem dat men toepast. Als u zegt dat er nog een debat komt over de interpretatie van het principe van de progressiviteit van de personenbelasting en dat er voor de ene als de andere interpretatie iets te zeggen is, dan is dat geen bewijs van rechtszekerheid. In de logica van het ontwerp van decreet dat voorligt, vraag ik of ons amendement op het vlak van rechtszekerheid niet beter is.

De heer Marc van den Abeelen : Het voorstel dat u doet, zal de tegenstanders van uw theorie ook niet bevredigen. Het is ofwel het ene, ofwel het andere. Uw amendement beantwoordt aan één theorie, het voorstel van de regering beantwoordt aan een andere theorie. Voor het Arbitragehof zal dit misschien wel uitgemaakt worden. Als men mij de verzekering geeft dat het evaluatiemodel van het Rekenhof gebaseerd is op een theorie die nooit is goedgekeurd door de regeringen en dat de regeringen nu een invulling gaan geven die beantwoordt aan die theorie, dan zeg ik dat dit zo is. De mensen moeten geloven dat er in Vlaanderen behoefte is aan durfkapitaal en ze moeten geloven dat ze daar fiscaal voordeel kunnen uit halen.

De heer Eddy Schuermans : Zegt u dat het amendement zoals het voorligt ook voor interpretatie vatbaar is, dat het eventueel zou ingaan tegen het principe van de progressiviteit ?

De heer Marc van den Abeelen : Ik heb sympathie voor uw amendement. Ik heb ook twijfels over de invulling. U geeft een interpretatie die dezelfde is als van het Rekenhof, maar het gaat om een evaluatiemodel dat niet is goedgekeurd door de regering. De regering gaat daar nu een debat over aangaan en dan gaat dat ingevuld worden. Die invulling zal zijn, dat wat er nu in ARKimedes staat, zal toegelaten zijn. Wie kapitaal zaait, zal ondernemerschap oogsten, ongeacht de interpretatie van een wet.

De heer André-Emiel Bogaert : De commissie heeft lang gewacht op het ontwerp van de regering. De regering is ook dikwijls aangepord. Op 8 april 2003 was er een hoorzitting met een hele reeks mensen uit de sector, de bankwereld, het middenveld, de academische wereld enzovoort, waarin twee duidelijke besluiten konden worden genomen : er is in Vlaanderen een enorm probleem om aan risicokapitaal te geraken en de banksector verschaft te weinig risicodragend kapitaal in vergelijking met de jaren tachtig.

Wat voorligt, is het activeren van risicokapitaal in Vlaanderen. Daarbij zijn drie componenten belangrijk. Ten eerste hebben we het decreet over de economische steunmaatregelen gehad. Ten tweede ligt de ARKimedesregeling ter tafel en ten derde zal het Vlaams Waarborgfonds in de loop van januari worden afgehandeld. Daarnaast hebben we een reeks van maatregelen, zoals adviescheques, opleidingcheques en peterschapsprojecten, die dat drieluik vervolledigen.

Wat voorligt is een symbiose van overheid en privé-sector. In de jaren '60 en vooral de jaren '70 wilde men meer staatsinmenging, vooral op sociaal-economisch vlak. Dat had voordelen, maar vooral ook nadelen. De opeenvolgende crisissen van de jaren '80 en de jaren '90 brachten een loutering. Er is nu, binnen en buiten het parlement, een evenwicht tot stand gekomen op dat vlak. De goodwill ten aanzien van het middenveld is teruggekeerd. Economische steunmaatregelen hoeven niet langer, maar kunnen nog steeds. De overheid moet flankerend werken.

Dit gebeurt ook in wat nu voorligt. De overheid heeft op het socio-economische terrein de plicht te steunen waar de privé-sector faalt of niet meer meekan. Zij stelde vast dat er problemen waren met risicokapitaal voor starters en heeft daar met ARKimedes op ingespeeld. Is ARKimedes het beste instrument om dat doel te bereiken ? Ik kan die technische vraag niet zelf beantwoorden. We zullen moeten afwachten. Ik ben wel verheugd dat het geheel nog in 2003 afgerond wordt. Zo kan het systeem in januari meteen van start gaan.

Ik begrijp een deel van de kritiek van de oppositie, onder meer van CD&V. Zij vinden de structuur veel te ingewikkeld. Dat is inderdaad zo. De talentenbank is een dochter van PMV, die op haar beurt twee vleugels heeft : ARKimedes en het Vlaamse Waarborgfonds.

Maar PMV bestaat voor 100 procent uit overheidskapitaal, in tegenstelling tot de GIMV. Het parlement behoudt dus volledige controle. Door de beursnotering en de mondialisering van haar taak was de GIMV trouwens niet langer het instrument dat ze oorspronkelijk was. Het systeem dan nu voorligt, kwam dus niet te laat.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wijs erop dat de GIMV nu meer doet voor starters dan 10 of 15 jaar geleden, toen ze zich vooral met grote dossiers bezighield. ARKimedes is overigens een instrument dat zich alleen zal richten tot starters met een mogelijke hoge toegevoegde waarde.

Het zint mij niet dat men binnen PMV een talentenbank gaat oprichten omdat ik vrees dat vooral starters die ergens anders niet aan de bak gekomen zijn, er zullen komen aankloppen. We mogen de drempel voor de starters niet te hoog maken, maar zeker ook niet te laag. De natuurlijke selectie van de markteconomie moet kunnen blijven spelen. Het zijn de goede starters die moeten gestimuleerd worden. Door het watervalstelsel GIMV-ARKimedes-Waarborgfonds-Talentedebank riskeert de laatste niet langer valabele criteria en standaards te kunnen handhaven. De 4 instrumenten verworden tot een viervoudig loket waaraan slechte starters 100 procent overheidssteun krijgen. De Talentedebank zal immers geen marktconforme sancties hanteren.

Publicitair is dit wellicht interessant voor sp-a, maar over criteria hoort men niets. Dit gaat hopen geld kosten. Het budget zal pas in 2006 een eerste keer verrekend worden. Budgettair kan dat voor verrassingen zorgen.

De heer André-Emiel Bogaert : Deels begrijp ik uw kritiek. In de commissie was ik ook steeds tegenstander van al te ingewikkelde structuren. Omdat we als parlement geen controle meer konden uitvoeren op de activiteiten van de GIMV, stond ik in 2001 mee aan de wieg van de PMV. Achterkleindochtermaatschappijen van PMV creëren, betekent inderdaad werken met een ingewikkelde structuur, maar toch kunnen de zaken goed opgevolgd worden. Het gaat immers louter om overheidskapitaal.

De GIMV neemt inderdaad nog starters, maar alleen spin-offs van de universiteiten, die hun strepen reeds verdiend hebben, en waarvoor als het ware een intellectuele waarborg bestaat. Ik ga er wel mee akkoord dat ARKImedes niet de vuilnisbak mag worden voor starters, die overal geprobeerd hebben maar nergens succes boekten.

Er ontbreekt nog een klein onderdeel. De niche van de kleine KMO's en de kleine ambachtslui moet dringend aangeboord worden, omdat de mazen van het ARKImedesnet te groot zijn voor dat soort investeringen.

Wellicht is alles hiermee niet opgelost. ARKImedes is waarschijnlijk een kaderdecreet. Vroeger was er een duidelijke scheiding tussen de wetgevende en de uitvoerende macht, maar door de complexiteit van de samenleving is de uitvoerende macht een verlengstuk geworden van de wetgevende.

De uitvoeringsbesluiten zijn een conditio sine qua non voor de werkbaarheid van het decreet. Als democraat vind ik dat jammer, maar we kunnen in het decreet nu eenmaal niet ieder detail en ieder bedrag inschrijven.

Of dit nu echt de deus ex machina zal zijn zal moeten blijken uit de praktijk. We zullen moeten evalueren.

De kloof die er was, is gedicht. Een brug, waarlangs velen zullen raken waar ze anders niet konden komen, is geslagen.

De heer Mathieu Boutsen : Voor mij is dit het ontwerp van de niet ingeloste verwachtingen. De haast waarmee het door de commissie gejaagd werd om het hier snel te laten goedkeuren, stemde me weliswaar hoopvol. Maar het ontwerp ontgoochelt, hoewel niet helemaal. Het bevat zeker positieve elementen, maar ook aspecten die het vooropgestelde doel geenszins dichterbij brengen.

De doelgroep waartoe ARKImedes zich richt, is geen startersgroep. Bedrijven met 250 werknemers, waarvan de omzet 40 miljoen en het balanstotaal 27 miljoen euro bedragen, kunnen moeilijk startende bedrijven genoemd worden. Dit zijn nochtans de toegestane maxima. Met die groep bevinden we ons in de sector van de middelgrote bedrijven, bij uitstek een gegeerde doelgroep van de banken omdat ze zo goed controleerbaar is. De sector heeft naar mijn gevoel aldus geen overheidssteun nodig.

Er is wel steun nodig voor de starters, de groep waar ons bedrijfsleven zoveel behoefte aan heeft. Het gaat om mensen met enige ervaring in een bepaalde activiteit, mensen die houden van uitdagingen en daarvoor grote inspanningen willen leveren. In de meeste gevallen beschikken ze echter over weinig of geen startkapitaal. Het ontwerp voorziet evenwel in een 50/50-verhouding voor de inbreng van kapitaal. Maar mensen met eigen kapitaal kunnen toch ook naar de bank gaan ? In een hoorzitting die werd georganiseerd om meer inzicht te verwerven in de financieringsproblematiek van kleine, middelgrote en startende ondernemingen, verklaarde mevrouw Manigart van het Vlerickinstituut terecht dat ARKImedes geen oplossing is voor starters als het gaat om kleine zelfstandigen.

De regeling heeft een andere doelgroep voor ogen : ondernemers die plannen hebben om een onderneming op te richten met een groot groeipotentieel, bijvoorbeeld een spin-off van een universiteit of een verzelfstandiging van bepaalde delen van onderzoek en ontwikkeling vanuit een grote onderneming. Dat soort starters heeft behoefte aan heel grote bedragen. Ik had me de gemiddelde starter anders voorgesteld.

Er is ook een andere doelgroep die in het ontwerp aan zijn trekken komt, namelijk de kleine belegger, die een wezenlijk belastingvoordeel geniet als hij zich verbindt. Ik geef toe dat dit een belangrijke doelgroep is, maar

ik vraag me af wie in dit ontwerp de belangrijkste is, de kredietverstrekker of de kredietverkrijger.

Ook de financiële wereld kijkt reikhalzend uit naar het decreet. De banken zullen zich van hun beste kant laten zien om de kleine spaarder ervan te overtuigen in de door hen beheerde ARKIV te beleggen. Er zal meer geld aangeboden worden dan er door de doelondernemingen zal worden opgevraagd. De bank zal dus geen beleggingsresultaten moeten laten zien, de fiscus zal de belegger wel vergoeden. De minister maakt zich echter nog geen zorgen om de kosten. Die zullen pas zichtbaar worden in 2006 vermits zij in beeld gebracht worden door de belastinginning.

Om niet de indruk te wekken dat we niet achter de startende ondernemer staan, geef ik graag een overzicht van de initiatieven die ik de voorbije jaren heb genomen. Ik pleitte voor de oprichting van een accountcel in de schoot van de overheid voor de ondersteuning van starters die een bedrijfsplan moeten opstellen. In een voorstel van resolutie pleitte ik voor de oprichting van een Vlaamse financieringsmaatschappij ter ondersteuning van beginnende zelfstandigen. Hiermee wilde ik bereiken dat beginnende zelfstandigen onmiddellijk de mogelijkheid zouden krijgen om het pand waarin ze starten, aan te kopen zodat ze vanaf de start kunnen werken aan een eigen patrimonium. Ik stelde ook voor dat de opleidingscheques zouden kunnen worden gebruikt voor een cursus in functie van een hobby die later misschien een beroep kan worden.

Ik kreeg meermaals te horen dat deze voorstellen wel goed waren, maar dat ze helaas van de verkeerde partij kwamen. Voor de VLD is het dus belangrijker dat de oppositie niet scoort dan dat starters een kans krijgen.

Ik had liever een ontwerp gezien waar ik met enthousiasme kan achterstaan. We zullen echter niet tegenstemmen. We zullen ons onthouden omdat er iets goeds in dit ontwerp zit, hoewel de doelgroep hiermee niet is gediend. (*Applaus bij het VB*)

Minister Patricia Ceysens : Ik dank het parlement omdat het dit ontwerp nog deze morgen heeft willen behandelen. Na de goedkeuring heeft het decreet immers nog een hele weg te gaan. De uitvoeringsbesluiten moeten nog worden goedgekeurd en officieel worden aangemeld bij Europa. Ook het advies van de Raad van State moet nog worden gevraagd. We zullen er in elk geval met bekwame spoed aan verder werken. We hebben trouwens nog een tweede project, namelijk het Waarborgfonds, waaraan we na het reces zullen verder werken in de commissie.

Op 13 december 2002 heeft de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring gegeven aan een voorontwerp van decreet over de activering van risicokapitaal in Vlaanderen. Daarop volgde een indrukwekkende adviesronde met heel wat interessante juridische discussies.

Ik wil nu ingaan op enkele grote punten van kritiek. Een eerste kritiek betrof de samenhang. Ik geef toe dat ARKIMedes slechts één manier is om risicokapitaal vrij te maken. Er is ook behoefte aan andere instrumenten. In de ondernemerschapconferentie zijn daartoe trouwens aanzetten gegeven. Het verstrekken van kapitaal is een van de elementen van een goed ondernemingsklimaat.

Een tweede kritiek luidde dat te veel werd gedelegeerd aan de Vlaamse regering. Wij menen dat dit noodzakelijk is om flexibel op de markt te kunnen inspelen. Het amendement van CD&V impliceert echter een nog grotere delegatie. Wij hebben het bedrag in het ontwerp van decreet ingeschreven. Wij hebben een juiste mix gevonden tussen wat een decreetgever moet regelen en wat moet worden gedelegeerd.

De heer Eddy Schuermans : Het is niet de onze, maar we hebben met ons amendement wel de logica van het ontwerp gerespecteerd. Het biedt een wetgevingstechnisch correct antwoord op de bemerkingen van het Rekenhof en de Raad van State, rekening houdend met de uitgangspunten van dat ontwerp. Het is nodig om een concreet vast bedrag in het ontwerp op te nemen.

Als de meerderheid ons amendement goedkeurt en een subamendement indient om het vaste bedrag te bepalen, zullen we dat steunen.

Minister Patricia Ceysens : Wij redeneren anders. We nemen een maximumbedrag in het ontwerp zelf op,

omdat het wetgevingstechnisch niet toegestaan is om dat aan de regering te delegeren. In uw amendement komt dat bedrag niet voor.

De heer Eddy Schuermans : In het ontwerp staat ook dat de regering op elk ogenblik dat bedrag kan wijzigen. Dan kan het bedrag eigenlijk net zo goed initieel bepaald worden. In ons voorstel zou het vast bedrag gelijk zijn aan het maximumbedrag.

Minister Patricia Ceysens : Wij willen geen vast bedrag, en wel hierom. Het Rekenhof heeft inderdaad bezwaren geuit tegen de progressiviteit, maar die zijn gebaseerd op een simulatie waarin een overbodige variabele wordt ingebracht, die trouwens het gelijkheidsbeginsel schendt. Het stelt namelijk op onterechte wijze mensen die een verschillend bedrag investeren, gelijk, terwijl de gelijke behandeling alleen hoeft als de omstandigheden gelijk zijn.

We verzetten ons principieel en blijvend tegen de interpretatie van het Rekenhof. Ook het Waals Gewest vindt trouwens dat het Rekenhof het begrip progressiviteit verkeerd interpreteert. Op het Overlegcomité is beslist om een werkgroep met de juiste interpretatie te belasten.

Met zijn amendement gaat CD&V echter akkoord met het Rekenhof. Kiezen voor een vast bedrag betekent een deel van onze Vlaamse bevoegdheden inleveren. Zelfs het Waals Gewest laat een ruimere interpretatie toe dan het CD&V-amendement. Onze visie respecteert het gelijkheidsbeginsel en is gericht op het bereiken van de doelstellingen van ARKImedes.

De heer Eddy Schuermans : We stellen vast dat het Rekenhof, daarin gevolgd door de Raad van State, gemotiveerd aangeeft waarom het ontwerp ingaat tegen het voornoemde principe. De houding van het Waals Gewest heeft te maken met iets anders, namelijk het principe van de deloyale concurrentie. Daar had ik het niet over.

Alle leden van de commissie erkennen dat er verschillende interpretaties mogelijk zijn. Het doel van het amendement is alleen de dubbelzinnigheden weg te werken en een wetgevingstechnisch consistent en onaanvechtbaar geheel te bekomen. Verschillende mogelijke interpretaties bezwaren het systeem bij voorbaat. De grootte van het vaste bedrag is een politieke afweging, maar de invoering zelf is een legistische vereiste.

Minister Patricia Ceysens : We weigeren een te restrictieve interpretatie. Op basis van grondig advies kiezen we voor de werkwijze die ons toelaat onze doelstellingen te bereiken. Ik zal blijven vechten voor de troeven van Vlaanderen.

Een tweede argument tegen het invoeren van een vast bedrag, is het democratische gehalte van het systeem. Om het systeem werkbaar te maken, zal een vast bedrag voldoende hoog moeten zijn. Nu is het mogelijk om een enkel aandeel te kopen, met een beperkte inzet.

Zo kan een groot deel van de bevolking deelnemen. Ze kunnen voor het eerst deelnemen aan ondernemend Vlaanderen. (*Applaus bij de VLD, sp.a, Groen! en VU&ID*)

De heer Eddy Schuermans : Als het vast bedrag laag is, is de opbrengst inderdaad gering. Een hoog bedrag impliceert dan weer dat een aantal mensen niet kunnen deelnemen. Maar men moet ARKImedes in de context van andere, informele systemen van kapitaalverschaffing.

De Vriendenlening bijvoorbeeld zal voor de kleinste investeerder mogelijk zijn. Beide systemen kunnen dus complementair zijn.

Ik kan enkel vaststellen dat we van mening verschillen.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het activeren van risicokapitaal in Vlaanderen.

- *De stemmingen over het amendement op artikel 31 en over artikel 31 worden aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Infrastructuurbeleid voor het Vlaamse onderwijs

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Martens, De Meyer en Vanleenhove betreffende het infrastructuurbeleid voor het Vlaamse onderwijs.

De bespreking is geopend.

De heer Jos De Meyer, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

Na een eenparige beslissing, heeft de commissie voor Onderwijs tweemaal een brief geschreven aan de premier met het verzoek om de BTW op schoolgebouwen te verlagen van 21 naar 6 procent. De premier heeft geen enkele keer geantwoord. Dit getuigt van weinig respect voor het Vlaams Parlement. Kan de voorzitter van het parlement aandringen op een antwoord ?

De voorzitter : Als u mij die twee brieven bezorgt, ben ik zeker bereid bij de premier aan te dringen op een antwoord.

De heer Luc Martens : Ik zit met een dubbel gevoel. Ik ben tevreden met de steun van de meerderheid voor dit geamendeerde voorstel van resolutie. Ik zou ook tevreden kunnen zijn dat het kabinet Onderwijs straks op een persconferentie zal medelen hoe de achterstand zal worden weggewerkt, maar de tekst van de persconferentie wordt pas deze namiddag vrijgegeven. Eigenlijk zal minister Vanderpoorten de pers een antwoord geven onze vragen. Waarom wordt de pers niet uitgenodigd op een debat tussen parlement en regering ?

Al van bij haar aantreden, hebben wij de paars-groene regering op dit probleem gewezen. Bovendien moet dit probleem op verschillende manieren benaderd worden. Is een schoolgebouw nog altijd gelijk aan het gebouw waarin ik school heb gelopen of zijn hedendaagse schoolgebouwen open leercentra ? We hebben minister Vanderpoorten gevraagd enkele planologen, sociologen en architecten creatief te laten denken over het schoolgebouw in de 21ste eeuw.

Het is ook een kwantitatief probleem. De wachtlijst wordt langer. Jaarlijks worden extra middelen geïnvesteerd, maar dat gebeurt niet op een structurele wijze. Naar aanleiding van het decreet op het hoger onderwijs werd een inspanning geleverd.

Deze regering heeft de inspanning voortgezet, maar niet vergroot. Als we de achterstand wegwerken, creëren we bovendien 30 maal 450 arbeidsplaatsen. Daarnaast moet de overheid van haar gebouwen iets creatiefs maken.

We kunnen onze leerkrachten motiveren door hun loon te verhogen, maar een mooie werkomgeving bevestigt eveneens hoe waardevol hun werk is. Ouderwetse en slordige schoolgebouwen dwingen noch van de leerkrachten, noch van de leerlingen respect af.

Dit dossier heeft naast budgettaire, ook pedagogische, sociale en economische implicaties. We kijken met belangstelling uit naar de ideeën van minister Vanderpoorten, maar betreuren de manier waarop dit voorstel wordt besproken.

De heer Gilbert Vanleenhove : Voor Onderwijs werd gefederaliseerd hebben veel scholen lokalen gebouwd met een goedkope lening van het Nationaal Waarborgfonds. De scholen moesten 1,25 procent van de intresten afbetalen en op termijn het kapitaal.

Heel wat scholen zijn in ernstige problemen geraakt omdat ze het kapitaal nu op vrij korte termijn moeten afbetalen. Ze moeten vaak hun volledige werkingssubsidie gebruiken om de lening af te betalen. Men heeft er vroeger nooit rekening mee gehouden dat zowel de inflatie als de werkingssubsidies vandaag trager zouden stijgen.

De federale regering heeft in een ontwerp van KB de afbetalingstermijn verlengd en vaste kapitaalsaflossingen ingevoerd. Omdat die federale toezeggingen in de vergetelheid zijn geraakt, roep ik minister Vanderpoorten en de meerderheid op dit probleem onder de aandacht van hun federale collega's te brengen.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik bestwist ten zeerste de bewering van de heer Martens dat de meerderheid smeekt om deze resolutie mee te ondertekenen. Dit is een goede resolutie die handelt over een problematiek waarover reeds verscheidene boeiende debatten werden gevoerd. Ik stel vast dat het, ondanks de architectonische omgevingskwaliteit en de inplanting in het kader van de ruimtelijke structuurplanning, moeilijk is om alternatieven te vinden voor de uitbouw van schoolinfrastructuur. Ik ben het met de heer Martens eens dat dit debat had moeten plaatsvinden voordat over het onderwerp een persconferentie wordt gehouden. In de commissie werd reeds meermaals de vraag gesteld wanneer de alternatieve voorstellen naar voren zouden komen.

Men kreeg dan steeds te horen dat men in overleg stond met de inrichtende machten. Ik vind dat de regering het voorstel uit respect voor het parlement eerst hier had moeten brengen.

Er zijn veel inspanningen gedaan voor het onderwijs, maar ondanks de toegenomen middelen groeit de achterstand. De reden daarvoor is de explosieve groei van schoolgebouwen in de '60 en '70 jaren. Deze gebouwen moeten nu gerenoveerd worden, maar de Vlaamse overheid zal nooit in staat zijn al deze uitgaven te dekken. Men moet op zoek gaan naar andere initiatieven, zoals PPS-projecten. Indien men schoolgebouwen wil combineren met winkels of kantoren zal het debat over reclame in de nabijheid van onderwijsinstellingen terug moeten worden gevoerd.

Het Nederlandse model, waarbij de gemeente instaat voor de huisvesting van het kleuter- en basisonderwijs, moet naar mijn mening ernstig overwogen worden. Dit kan echter niet gebeuren zonder de overdracht van middelen, zodat de financiële lasten niet naar de gemeenten worden afgewenteld.

Alle democratische fracties kunnen meewerken aan het vinden van oplossingen. De regering moet samen met de oppositie zoeken naar nieuwe formules zonder de nieuwste investeringen en verwezenlijkingen van het katholiek onderwijs te belemmeren. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Dirk De Cock : Ik vind dit voorstel van resolutie goed. Ik ondersteun de vraag van de heer De Meyer om de federale regering aan te sporen de BTW op schoolgebouwen te verlagen van 21 tot 6 procent. Deze belastingen betekenen een drainage van onze middelen naar het federale niveau.

De problematiek van de schoolgebouwen is vaak aan bod gekomen. Het opbouwen van de achterstand begon in de '90 jaren met het opleggen van de Maastrichtnorm. Besparen op de schoolgebouwen was de enige oplossing, want aan de lonen kon men niet raken. Datzelfde probleem doet zich ook nu voor.

Ik ondersteun het idee om het Nederlandse model te onderzoeken waarbij de gemeenten instaan voor de accommodatie van het basisonderwijs. Wij moeten de gemeenten daar wel de nodige middelen voor aanreiken.

Veel scholen moeten hun gebouwen renoveren vanwege veranderde veiligheidsvoorschriften die door de overheid werden opgelegd. De overheid moet haar verantwoordelijkheid hiervoor nemen. In het kader van het levenslang leren moeten ook de centra voor leerlingenbegeleiding en de centra voor volwassenenonderwijs in het DIGO worden opgenomen.

De persconferentie die op dit ogenblik wordt gehouden, getuigt naar mijn mening van weinig respect voor het parlement.

Een sombere schoolomgeving maant de leerlingen niet aan tot studeren en is vaak de oorzaak van onaangepast gedrag.

De heer Frans Ramon : Ik steun dit voorstel van resolutie volledig. De gemeenschappelijke zorg voor de schoolomgeving is erg belangrijk. Ik volg de heer Martens in zijn voorstel om naar de toekomst te kijken. Hoe zal men binnen 25 jaar leren, en hoe zullen de schoolgebouwen er dan uit zien ?

De middelen voor onderwijs zijn gestegen, maar kunnen niet voldoen aan de toegenomen vraag. Een innovatief beleid dringt zich op, waarbij men nieuwe ideeën een kans zal moeten geven. Zo denk ik bijvoorbeeld aan het project Wonen boven scholen. Men mag niet verwachten dat PPS-projecten de volledige oplossing zullen brengen. De benodigde private partners moeten eerst nog gevonden worden.

De heer Robert Voorhamme : Onze fractie zal deze belangrijke resolutie steunen. Men heeft hier te maken met een historisch probleem dat ook tijdens de vorige regeerperiodes de kop opstak. Hiervoor is geen oplossing te vinden via de bestaande systemen voor financiering van de schoolgebouwen. Het probleem neemt verder grotere proporties aan naarmate de staat van de schoolgebouwen verslechtert. Verscheidene oude gebouwen voldoen niet meer aan de vereiste veiligheidsnormen. Momenteel vallen schoolgebouwen onder andere brandveiligheidsnormen dan andere openbare gebouwen.

Dit is een historisch gegeven. De discussie gaat over meer dan alleen het financiële. Er is vandaag een veel creatievere financiering nodig van schoolgebouwen. Aan de ene kant hebben we de PPS-mogelijkheden. Daar bestaat ervaring rond en de verschillende netten zijn bereid om daarover na te denken. In Nederland kunnen we in de praktijk gaan kijken wat daar gebeurt en misschien nadenken over een andere rol van de gemeenten. Men moet niet verwachten dat in de toekomst de hete aardappel kan worden doorgeschoven van de Vlaamse overheid naar de gemeenten. Het is nodig dat we dit grondig onderzoeken.

De rol van schoolgebouwen is vandaag anders dan 30 of 40 jaar geleden. Het rapport Accent op Talent heeft daar ook uitdrukkelijk op gewezen. We kunnen niet overschakelen naar nieuwe onderwijsvormen als we dat moeten doen binnen de structuur van vele verouderde schoolgebouwen.

De vernieuwde onderwijsbehoeften maken het noodzakelijk dat we over nieuwe ruimtelijke structuren kunnen beschikken. Dat zal niet op één dag verwezenlijkt worden, maar we hebben een concept nodig, zodanig dat men in de richting kan gaan van de nieuwe structuurschets van de school van de 21ste eeuw. Ook daarom zijn de huidige criteria in DIGO helemaal niet de criteria die beantwoorden aan de nieuwe behoeften van gebouwenconcepten, wat ook nog eens tot een bijkomend dilemma leidt voor de mogelijke bouwheren die een beroep willen doen op DIGO-financiering.

Er is ook de rol van de school als gemeenschapsgebouw. Het wordt duidelijker dat, in het tijdperk van levenslang leren, men dat moeilijk kan blijven vertalen in leeftijdsgroepen waarbij schoolgebouwen uitsluitend ter beschikking zijn voor een leeftijdsgroep. Zo wordt het helemaal niet financierbaar. De financiering voor het volwassenenonderwijs is er niet vanuit de Vlaamse overheid. De gemeenten spelen daar een belangrijke rol en dat begint een probleem op te leveren voor de capaciteitsbezetting van de infrastructuur voor het volwassenenonderwijs. Er is absoluut behoefte om in een nieuw concept uit te werken dat een schoolgebouw ruimer moet gebruikt worden. Zo is het bijvoorbeeld nuttig om in kinderopvang te voorzien op min of meer

dezelfde site. We zijn ook bezig met sommige experimenten waarbij er een combinatie is van huisvestingsbeleid, OCMW-beleid in termen van dienstencentra en van scholen. Dit kan synergieën opleveren die tegelijkertijd bijkomende behoeften kunnen dienen en financieel interessanter zijn. Dit alles moet goed bestudeerd worden.

Wij steunen dus dit voorstel van resolutie. Meer zelfs, ik denk dat ik het idee van Gilbert Van Baelen kan onderschrijven. Ik denk dat dit hoe dan ook zal deel moeten uitmaken van een onderhandeling over een toekomstige regering in Vlaanderen. In Antwerpen zijn we onder andere gestart met een commissie die moet uitzoeken op welke manier PPS-formules kunnen lukken en met een concept van screening naar brandveiligheid. Ik denk dat de initiatieven van onderuit de rol van de Vlaamse overheid in de toekomst kunnen voeden.

De heer Julien Librecht : We vinden dit ook een zeer belangrijk dossier. We vinden dat het jaarverslag 2002 van de dienst Infrastructuur zeer ernstig moet genomen worden. We vinden ook dat Vlaanderen qua financiële beleidsruimte voor schoolinfrastructuur slecht scoort. De wachtlijst van honderden dossiers van gemiddeld vijf jaar is alarmerend. We vinden de vragen bij dit voorstel van resolutie dan ook gegrond en zeer terecht. Wij zullen het voorstel steunen.

De heer Kris Van Dijck : Ik wil één kleine toevoeging doen. Ik hoop dat wij in de toekomst meer aandacht hebben voor de toegankelijkheid voor mensen met een handicap. In dit voorstel van resolutie komt dat niet tot uiting.

De voorzitter : Ik betreur dat de persconferentie van de Vlaamse regering over hetzelfde onderwerp op dezelfde tijd plaats grijpt als het debat in het Vlaams parlement. Ik vind dat de Vlaamse regering hier een kans gemist heeft om zijn belangstelling voor het Vlaams parlement te uiten. Het had goed geweest, mocht de Vlaamse regering hier vandaag omstandig geantwoord hebben en de perspectieven meegedeeld hebben. Dan had de pers hier ook aanwezig geweest. We moeten dit niet verwijten aan de pers. Dit is een verwijt aan de eigen politici, in het bijzonder aan de Vlaamse regering. Ik hoop dat diegenen die hen het best kennen de boodschap overbrengen. (*Applaus bij alle fracties*)

VERZOEKSCHRIFT

Hervorming van het onderwijs voor sociale promotie

De voorzitter : Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over de hervorming van het hoger onderwijs voor sociale promotie.

De heer Gilbert Vanleenhove, verslaggever : Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De heer Karlos Callens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker ervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 12.30 uur*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Leo Peeters : gezondheidsredenen ;

Peter De Ridder : buitenslands ;

Jan Penris, Luk Van Nieuwenhuysen : ambtsverplichtingen ;

Jan Laurys : familieverplichtingen.

